

Magnus Heinason - Túrfrágreiðing
Biologisk oceanografi. Túrur nr. 1616
Tíðarskeið: 27. Apríl - 3. maí, 2016

Fólk frá Havstovuni: Eilif Gaard og Regin Kristiansen

Ábyrgd: Eilif

Endamál

- At máta nøgdir og sløg av plantu- og djóraæti og at fáa meira at vita um, hvussu umhvørvið ávirkar menningina av planktonsamfelagnum á Landgrunninum og beint uttanfyri um várið.
- At kanna, hvussu nógv reyðæti gýtir og at samanbera tað við umhvørvið.
- Kanna spjaðing av fiskaeggum og -larvum
- Kanna føði og liviumstøður hjá fiskalavunum.
- At fáa til vega vitan um havfrøðilig og lívfrøðilig viðurskifti í sjónum, sum hava týðning fyri tilgongd av fiski á Landgrunninum.

Reiðskapur

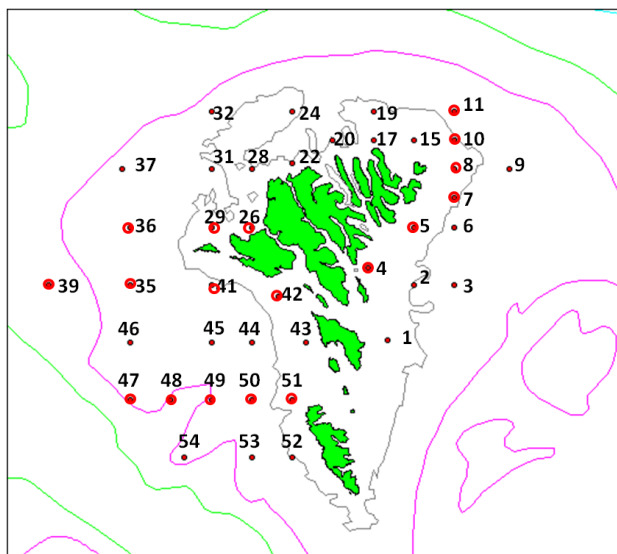
CTD, Bongo-net við 100 og 200 μ m meskavídd og WP-2 glúpur.

Máting og prøvataking

Arbeitt varð á tilsamans 40 støðum (Mynd 1).

Mátingarnar vóru hesar:

- Hiti, salt, ljós og fluorescensur við CTDini á øllum støðum og klorofyl α á flestu støðunum.
- Djóraæti, fiskaegg og fiskalavur blivu savnað inn á øllum støðum við Bongo-neti (100 og 200 μ m meskavídd).
- Eggprodukti hjá reyðæti bleiv mátað á 20 støðum (Mynd 1).

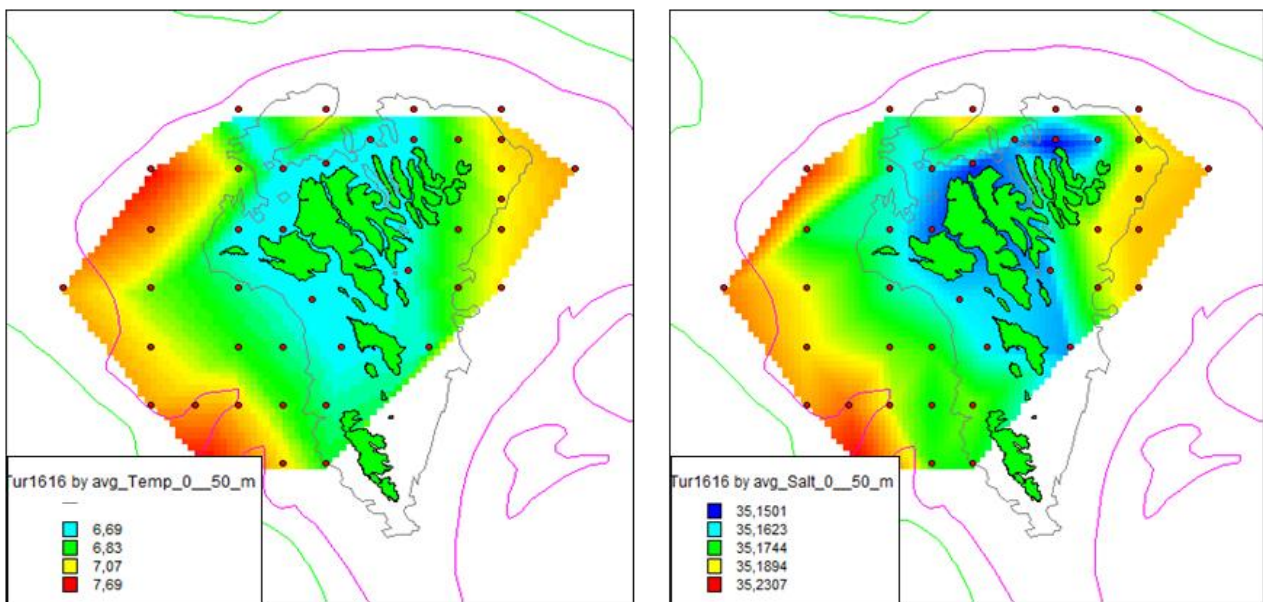
Mynd 1. Støðirnar á túrinum. Har sirkul er um, bleiv eisini mátað, hvussu nógv egg, reyðætið á Landgrunninum gýtti.

Úrslit:

Havfrøði.

Sjóvarhitin inni á miðþokjunum á Landgrunninum lá um 6,6-6,8°C. Longri úti var sjógvurinn eitt vet lýggjari, serliga vestanfyri (Mynd 2). Saltinnihaldið lá frá 35,15 í teimum innastu þokjunum til 35,20 í teimum djúparu stöðunum eystanfyri og 35,21 vestanfyri (Mynd 2). Samanborið við hesi seinastu árin, er saltinnihaldið rættiliga tætt við miðal. Tað hevur bæði verið hægri og lægri hesi seinastu árin.

Fronturin lá nærmast landi eystanfyri og var longri frá landi vestanfyri og norðanfyri (Mynd 2).

Mynd 2. Miðalhiti og saltinnihald í teimum ovastu 50 metrunum í sjónum.

Plantuplankton.

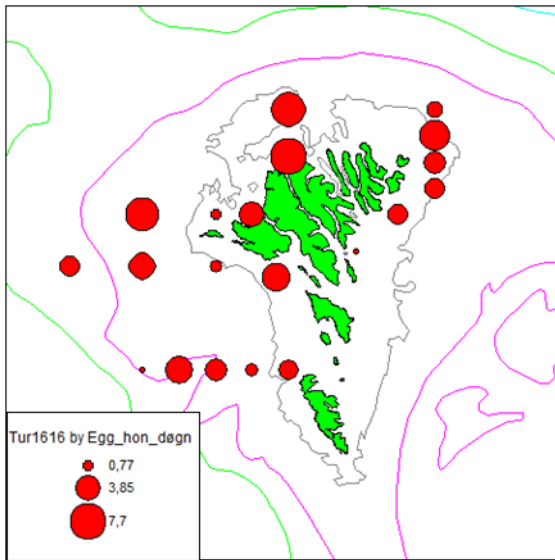
Gróðurin var ikki komin ígongd enn. Onnur ár hava vit ofta sæð eina góða byrjan hesa ársins tíð, serliga í Sandshavinum-Vágahavinum og norðureftir, men so var ikki í ár. Nøgdirnar av plantuæti vóru smáar allastaðni, og frægastu nøgdirnar vóru undir landi frá Vágum og vestureftir norðanfyri.

Djóraplankton

Lítið var av landgrunssløgum av djóraæti. Bert smávegis av *Acartia* undir landi. Tað mesta av djóraæti var reyðæti frá í fjør. Undir landi, serliga norðanfyri, var eisini nakað av kopepod-eggum (helst frá reyðæti) og nauplius-larvum at síggja. Merkisvert var, at sera lítið var av slagnum *Temora*, ið annars hevur verið so sera nógv av um summarið síðani 2010, samstundis sum slagið *Acartia* næstan hevur verið burtur. Spennandi verður at síggja út á várið og summarið, um nøgdirnar av *Temora* nú minka aftur. Týðiligar ábendingar eru um, at *Temora* er vánalig føði hjá fiskayngli, so vit kunnu loyva okkum at vóna, at ábendingarnar higartil, (t.e. minni av *Temora* og meira av *Acartia*) halda sær út á várið og summarið.

Reyðæti gýtti sum heild lítið. Í miðal fyri allar støðirnar, gýttu tær einans 3,4 egg/hon/døgn og eingin týðiligur munur var á teimum innaru og ytri økjum (Mynd 3). Hóast hetta, so var meira av føði til fiskalavur undir landi norðanfyri enn aðrastaðni á Landgrunninum.

Tann lága og javna gýtingin hjá reyðæti er eitt úrslit av, at gróðurin ikki enn var komin í sjógvin. Djóraæti má fáa føði, fyri at kunna gera egg í stórum tali. Føðin er plantuæti og tí má gróðurin vera komin, áðrenn djóraæti kann gýta nógv. Hetta hava vit sæð ofta fyrr á Landgrunninum og tað er eisini væl kent aðrastaðni.

Mynd 3. Gýting hjá reyðæti (egg/hon/døgn).

Fiskalavur og -rogn

At síggja til, var mest av fiskalavum og –rognkornum undir landi norðanfyri. Serliga var toskur vanligur at síggja. Neyvari kanningar av hesum verða gjørdar á Havstovuni seinni í ár.

Samanumtikið

Fiskalavurnar eru smáar hesa ársins tíð, og tí klára tær einans at taka smáa føði. Reyðæti frá í fjør er ov stórt, men egg undan reyðæti og øðrum djóraæti, eins og smátt djóraæti frá í vár, eru smáir og góðir gloypibitar ta fyrstu tíðina. Gróðurin er seinur í ár og hetta darvar nøringini av djóraæti. Hinvegin er áhugavert, at minni var av tí slagnum av djóraæti, ið nevnist *Temora*, samstundis sum heldur meira var av slagnum *Acartia*. Um henda ábendingin heldur sær út á várið og summarið, kann tað geva betri føðiviðurskifti hjá fiskalavum og –yngli enn verið hevur hesi seinastu árin. Í juni verður yngulkanning, og tá sæst betur, hvussu árið hlynast fyri yngulin.